



Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

Deres ref.

Vår ref / Saksbehandler
08/6872-3 020 G00 &13
Rakel Malene Solbu / tlf. 23 06 45 03

Dato:
28.02.2009

HØRING - FORVALTNINGSREFORMEN - LOVFORSLAG OM FYLKESKOMMUNERS OPPGAVER I FOLKEHELSEARBEIDET

Høringssvar med forbehold om politisk godkjenning fra Fagforbundets ledelse.

Fagforbundet etterlyste i høringen om nasjonal helseplan i 2006 økt fokus på forebyggende helsearbeid. Det er derfor positivt at dette tiltaket kommer og at folkehelse og forebyggende arbeid opp-prioriteres på den helsepolitiske dagsorden.

Fagforbundet har opplevd helsetjeneste og sykdomsforebygging som et lite prioritert område, og det har vært et økende gap mellom tiltak og behov.

Historisk sett er det ernæring, hygiene og boforhold som har hatt størst betydning for helse. Også i dag er god folkehelse knyttet til sosiale og økonomiske forhold, noe som betyr at forebyggende tiltak vil kunne redusere gapet mellom behovene og behandlingsplasser, når fol har blitt syke.

I 2003 fikk vi en folkehelsemelding som pekte på mulighetene for bedret helse gjennom forebyggende arbeid. Dessverre ble oppmerksomheten mest rettet mot enkeltindividets rolle uten at det i tilstrekkelig grad ble pekte på samfunnets ansvar for at individene skal ha mulighet til å ta vare på helsa. Det fulgte heller ingen midler med til økt forebyggende innsats fra helsevesenets side. Fagforbundet er derfor godt fornøyd med at forebyggende arbeid forankres i fylkeskommunen, og at fokuset er på samfunnsansvarte, framfor enkeltindividets ansvar.

Dagens helseutfordringer er ikke bare mangel på behandlingsskapasitet, men også at stadig flere av oss rammes av faktorer med negativ betydning. Slike faktorer er blant annet fysisk inaktivitet, feil mat og drikke, oppløsning av sosiale bånd, og et arbeidsliv som for noen er sykdomsskapende og utstøtende. Dette lar seg dårlig kombinere med et helsevesen som til nå har brydd seg mest om sykdommene og langt mindre om årsakene.

Forebyggende og helsefremmede arbeid går ut på å hjelpe folk til å mestre hverdagen, og skape forhold i samfunnet som gjør det mulig å ta vare på helsa. Et slikt arbeid krever innsats også fra helsetjenesten som premissleverandør og kunnskapsprodusent.

Tidligere meldinger har tatt utgangspunkt i bestemte sykdommer, men Fagforbundet ser positivt på at det i denne meldingen fokuseres på påvirkningsfaktorer. Det er mye penger som kan spares ved å sette inn forebyggende tiltak i forhold til utdanning, arbeid, inntekt, bo- og nærmiljø, tilgang på tjenester, samt "friskfaktorer" som ren luft, naturområder, gang- og sykkelveger, fravær av støy med videre.

Fagforbundet er positive til at forvaltningen skal fordeles på tre nivå, og synes det virker fornuftig at fylkeskommunen skal ha det overordnede ansvaret.

Fagforbundet har ingen innvendinger mot at tannhelsen skal underlegges fylkeskommunen. Dårlig tannhelse påvirker den generelle helsetilstanden, og mennesker med kroniske lidelser og svak økonomi har ofte dårlig tannhelse. Fagforbundet ønsker å påpeke at tannhelsetilbudet bør gjelde hele befolkningen, ikke kun enkelte grupper. Dette kan føre til at en stor del av befolkningen, som i dag må nedprioritere tannhelsen, på grunn av lav inntekt, kan få et fullverdig tilbud. Regjeringen lovet i Soria Moria å starte arbeidet med en tannhelsereform, noe Fagforbundet etterlyser, og ønsker å se gjennomført. Det overordnede ansvaret må gjerne ligge hos fylkeskommunen, men finansieringen må komme fra staten, slik at tilbudet kan omfatte hele befolkningen.

Fagforbundet støtter på dette grunnlaget forslaget fra Helse- og omsorgsdepartementet om at fylkeskommunene får et lovfestet ansvar for en pådriver- og samordningsfunksjon for det sektorovergripende folkehelsearbeidet regionalt og lokalt.

Med hilsen
FAGFORBUNDET

Jan-Tore Strandås /s/
Leder av Samfunnspolitisk enhet


Rakel Malene Solbu
rådgiver

Vedlegg:
Kopi: